

PETER MAY

Zatímco lidé čelí zničující síle přírody, na ostrově
Lewis odbíjí hodina konečného zúčtování.

ŠACHOVÉ FIGURKY

KRIMIROMÁNHOST

Peter May
Šachové figurky

PETER MAY ŠACHOVÉ FIGURKY

Brno 2014

Peter May

LEWIS series Volume III — THE CHESSMEN

First published under the title “Le Braconnier du lac perdu”

Copyright © Éditions du Rouergue, 2012

This book is published by arrangement with

Literary Agency “Agence de l’Est”, Paris

Translation © Linda Kaprová, 2014

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2014 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-380-8 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-381-5 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-382-2 (Formát MobiPocket)

VÝSLOVNOST

Níže je uvedena orientační výslovnost gaelských místních názvů, jmen postav a některých gaelských výrazů, které se v knize objevují.

MÍSTNÍ NÁZVY

Abhainn	Bhàcasaigh	Crobost
Bhreanais	<i>vachk saj</i>	<i>krobost</i>
<i>aviň vreniš</i>	Brinneabhal	Cros
Abhainn Dearg	<i>briň val</i>	<i>kros</i>
<i>aviň čarak</i>	Cabarfeidh	Dail
An Caolas	(hotel)	<i>dál</i>
<i>an kúl s</i>	<i>kabarfej</i>	Glen Bhaltos
An Lanntair	Calanais	<i>glen valtos</i>
<i>an launt r</i>	<i>kalaniš</i>	Loch Langabhat
Baile na Cille	Carnaichean	<i>loch langavat</i>
<i>bala na kil</i>	Tealasdale	Loch nan
Barabhas	<i>karnich n</i>	Learga
<i>barávas</i>	<i>čelasdal</i>	<i>loch nan leréka</i>
Beàrnaraigh	Cracabhal	Loch Rangabhat
<i>bjárnarej</i>	<i>krachkaval</i>	<i>loch rangavat</i>

Loch Raonasgail <i>loch rúnaskil</i>	Pabaigh Mòr <i>papaj mór</i>	Suaineabhal <i>sueniv l</i>
Loch Ròg Beag <i>loch rok bek</i>	Sanndabhaig <i>saundavig</i>	Tamnabhaigh <i>tamnavaj</i>
Loch Sanndabhan <i>loch saundavan</i>	Sgiogarstaigh <i>skigrstai</i>	Tarain <i>tarin</i>
Mangurstadh <i>mangurštach</i>	Siadar <i>ší t r</i>	Tathabhal <i>tahaval</i>
Mealaisbhal <i>mijališval</i>	Siaram Beag <i>ši r m bek</i>	Tolastadh <i>tolostach</i>
Miabhaig <i>mievik</i>	Siaram Mòr <i>ši r m mór</i>	Tràigh Mhòr <i>traì vór</i>
Morsgail <i>móršk l</i>	Solas (pláž) <i>solas</i>	Tràigh Ùige <i>traì uik</i>

JMÉNA POSTAV

Anna Bheag <i>anna v k</i>	Eachan <i>echan</i>	Mairead <i>mair d</i>
Anndra <i>aundra</i>	Eilidh <i>eili</i>	Marsaili <i>marš li</i>
Artair <i>aršt r</i>	Fionnlagh <i>fjúlak</i>	Padraig <i>pádrig</i>
Cairistiona <i>kariščiona</i>	Kenny Dubh <i>keny du</i>	Ruairidh <i>ruari</i>
Ceit <i>keicht</i>	Kenny Mòr <i>keny mór</i>	Seonag <i>šonag</i>
Coinneach <i>koň ch</i>	Mac an t-Strònaich	Uilleam <i>uliam</i>
Donald Ruadh <i>donald ruach</i>	<i>machk an</i> <i>trónich</i>	

OBECNÉ POJMY

cailleach

kaj ch

cùram

kúr m

geodha

gjóa

Iolaire

aj l r

machair

macher

Niseach

nyšech

Sòlas

sólas

S láskou památce malé Jennifer

Jsme figurky a nebesa hráč jsou
a hrají vážně, nežertují s hrou:
na šachovnici námi sem tam hnou
a po jednom v skříň smrti uvrhnou.

Ze „Čtyřverší Omara Chajjáma“

PROLOG

Sedí u psacího stolu, popelavý hrůzou i tíhou toho rozhodujícího kroku. Jakmile ho jednou udělá, už ho nelze vrátit. Jako smrt nebo čas.

Tužka se mu při psaní chvěje v ruce.

Uvažuji o tom už dlouho. Víím, že to mnozí nepochopí, obzvláště ti, kteří mě mají rádi a které mám rád i já. Můžu jen říct, že nikdo neví, jakým peklem jsem si prošel. A po těch posledních týdnech už to prostě nedokážu dál snášet. Je čas odejít. Moc mě to mrzí.

Podepíše se. Svým obvyklým rozmáchlým klikyhákem. Nečitelným. Složí lístek, jako by snad slova dokázal odehnat tím, že je schová. Jako zlý sen. Jako krok do temnoty, ke kterému se chystá.

Vstane a naposledy se rozhlédne po svém pokoji. Započybujee, jestli má odvahu dovést to až do konce. Má po sobě zanechat ten vzkaz, nebo ne? Záleží na tom vůbec? Shlédne na lístek, který opřel o monitor v naději, že si ho tam snadno všimnou. Rozevřel se. Při pohledu na ubíhající písmena, která se učil psát před mnoha a mnoha lety, když měl ještě celý život před sebou, mu srdce zaplní lítost. Hořkosladká

vzpomínka na nevinnost a mládí. Školní pach křídového prachu a teplého mléka.

Jak zbytečné to všechno bylo!

PRVNÍ KAPITOLA

Když Fin otevřel oči, naplňovalo prastaré kamenné obydlí, které jim poskytlo útočiště před bouří, podivné narůžovělé světlo. Z téměř vyhaslého ohně se v nehybném vzduchu lenivě vinul kouř a Piskoř byl pryč.

Fin se nadzvedl na loktech a spatřil, že kámen, který zakrýval vchod, někdo odvalil. Za ním uviděl červánkový ranní opar vznášející se nad vrcholky. Bouře se přehnala. Vypršela se a zanechala za sebou zvláštní klid.

Fin se celý rozlámáný vyprostil z příkrývek a po čtyřech dolezl kolem ohně k místu, kde na kamenech leželo rozložené jeho oblečení. Stále se v něm držela vlhkost, ale stihlo uschnout natolik, aby si je už mohl obléknout. Lehl si na záda a nasoukal se do kalhot. Pak se posadil, zapnul si košili a přes hlavu přetáhl svetr. Navlékl si ponožky, obul pohorky, a aniž by se zdržoval s tkaničkami, vylezl ven na horský svah.

Pohled, který se mu naskytl, byl téměř nadpřirozený. Všude kolem se tyčily strmé hory jihozápadního ostrova Lewis, jejichž vrcholky se ztrácely v nízkých mracích. Údolí pod ním se zdálo širší než v noci v zásvitech blesků. Z mlhy, která se sem valila z východu, kde slunce, dosud ukryté, šířilo nepřirozeně červenou záři, vyrůstaly obří úlomky skal rozseté po jeho dnu. Připadal si jako na úsvitu věků.

Za hrstkou rozpadlých přístřešků, kterým se říkalo úly, spatřil na římse nad údolím Piskořovu siluetu rýsující se proti světlu. Fin se na roztřesených nohou vydal za ním.

Piskoř se neotočil. Nedal nijak najevo, že Finovu přítomnost bere na vědomí. Jen tam stál jako socha, zkamenělý v časoprostoru. Pohled na jeho tvář Fina vyděsil. Byla smrtelně bledá. Piskořův plnovous na tom pozadí působil jako černá a stříbrná barva rozetřená po bílém plátnu. Jeho temný, neproniknutelný pohled se ztrácel ve stínu.

„Co se děje, Piskoři?“

Ale Piskoř neodpověděl. Fin se tedy podíval stejným směrem. To, co v údolí uviděl, v něm nejprve vzbudilo zmatek. Chápal, co vidí, a přesto to nedávalo smysl. Ohlédl se směrem k hromadě balvanů za kamennými úly a suťovitému svahu táhnoucím se až pod vrchol hory, odkud v noci viděl, jak se dole na hladině jezera odráží záře blesků.

Pak se otočil zpět k údolí. Ale jezero nikde. Jen obrovská prázdná jáma. V místech, kde se po celé eony jezero zakusovalo do rašeliny a skály, byly zřetelné jeho původní obrysy. Podle prohlubně v zemi mohlo být tak míli dlouhé, půl míle široké a patnáct až dvacet metrů hluboké. Dno pokrývala hustá směs rašeliny a bahna posetá balvany různých velikostí. Na východním konci, tam, kde údolí mizelo v ranním oparu, se v rašelině táhl široký hnědý kanál jako stopa po nějakém gigantickém slimákovi.

Fin pohlédl na Piskoře. „Co se stalo s jezerem?“

Ale Piskoř jen pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. „Zmizelo.“

„Jak může jezero jen tak zmizet?“

Piskoř dlouho zíral na prázdnou prohlubeň jako v transu, až nakonec odpověděl, jako by Fin svou otázku právě vyřkl. „Kdysi dávno se už něco podobného stalo. Ještě dřív, než jsme se my dva narodili. Někdy v padesátejch letech. U Morsgailu.“

„Nechápu. Co se stalo?“ Fin byl celý zmatený.

„Totéž. Každý ráno chodíval mezi Morsgaillem a Kinloch-resortem pošták. Stezka vedla kolem jezera. Loch nan Learga se jmenovalo. Prdel světa. A jednoho rána si to takhle šine po stezce jako obvykle, a jezero nikde. Jenom obrovská díra po něm zbyla. Taky jsem tamtudy párkrát šel. Tehdy to vyvolalo poprask. Přijeli novináři a televize až z Londýna. Ty tehdejší spekulace... Dneska nám to připadá k smíchu, ale byly toho plný noviny i éter. Nejoblíbenější verze byla, že se jezero vypařilo po dopadu meteoritu.“

„A co se stalo doopravdy?“

Piskoř pokrčil rameny a zase je nechal klesnout. „Podle nejpravděpodobnější teorie došlo k sesuvu rašeliny.“

„Což znamená co?“

Piskoř s očima stále upřenýma na slizovité dno zmizelého jezera trochu našpulil rty a řekl: „No... může k němu dojít, když dlouho neprší. To se ti tady zrovna často nestane.“ Skoro se usmál. „Rašelina na povrchu vyschne a popuká. A jak ví každěj, kdo někdy kopal rašelinu, suchá rašelina přestane propouštět vodu.“ Kývl k místu, kde se stopa po obřím slimákovi ztrácela v mlhách. „Tam dole leží další jezero. Níž v údolí. Vsadil bych boty, že se tohle jezero přelilo právě tam.“

„Jak?“

„Většina těchhle jezer leží na rašelině, pod kterou je lewiská rula. Často je ale odděluje vrstva něčeho míň stabilního, třeba amfibolitu. Když po suchu přijde liják, jako včera, pronikne dešťová voda puklinama v rašelině a vytvoří na skalním podloží vrstvu bláta. Je možný, že v tomhle případě rašelina mezi těma dvěma jezerama po tom blátě prostě ujela, amfibolit pod tíhou vody horního jezera povolil a všecko to steklo dolů do údolí.“

Slunce stihlo vystoupat o něco výš, vzduch se rozvlnil a mlha se nepatrně zdvihla. Dost na to, aby paprskům odhalila cosi červenobílého v místech, kde jezero bývalo nejhlubší.

„Co to, sakra, je?“ podivil se Fin, a když Piskoř nezareagoval, dodal: „Nemáš triedr?“

„V batohu,“ sotva slyšitelně vydechl Piskoř.

Fin pospíchal zpátky k přístřešku, zalezl dovnitř a našel dalekohled. Vrátil se na okraj srázu k Piskořovi, který se mezi tím ani nepohnul. Jen dál netečně zíral na prohlubeň, v níž kdysi leželo jezero. Fin si přiložil dalekohled k očím a ostřil, dokud se červenobílý objekt nedostal do ohniska. „Panebože...“ slyšel sám sebe mimovolně zašepat.

Hleděl na nevelké jednomotorové letadlo, trochu našikmo zaklesnuté mezi balvany. Vypadalo poměrně zachovale. Okna pilotní kabiny byla zastřená bahnem a slizem, ale červenobílý nátěr trupu bylo jasně vidět. Stejně jako černá písmena jeho imatrikulace.

G-RUAI.

Finovi se zježil každyčkový vlas na zátylku. RUAI. Zkratka pro Ruairidh, gaelskou podobu jména Roderick. Registrační značka, která před sedmnácti lety týdny a týdny plnila stránky všech novin poté, co se ztratil letoun s Roddym Mackenziem.

Mlha zbarvená úsvitem se zvedala z hor jako dým. Vládl naprostý klid. Ticho nenarušoval žádný zvuk. Ani ptáček se neozval. Fin svěsil ruku s dalekohledem. „Víš, komu patřilo?“

Piskoř přikývl.

„Co, k čertu, dělá tady? Vždyť tvrdili, že předložil letový plán pro cestu na ostrov Mull a že zmizel někde nad mořem.“

Piskoř pokrčil rameny, ale neřekl na to nic.

„Jdu dolů a podívám se na to,“ prohlásil Fin.

Piskoř ho chytil za paži. V očích měl podivný výraz. Kdyby ho Fin neznal, řekl by, že je to strach. „To bychom neměli.“

„Proč?“

„Protože nám do toho nic není, Fine.“ Vzdychl. Dlouze, ponuře, rezignovaně. „Asi to budeme muset ohlásit, ale neměli bychom se do toho zaplést.“

Fin se na něj dlouze a pevně zadíval, ale pak se rozhodl, že se nebude ptát. Vymanil se Piskořovu sevření a zopakoval: „Jdu dolů a podívám se. Můžeš jít se mnou, nebo si tu zůstaň.“ Vrazil Piskořovi do ruky dalekohled a vydal se z kopce k prázdné prohlubni.

Sestup byl strmý a obtížný. Rozpukanou skálu a ztvrdlou rašelinu po dešti pokrývala kluzká slehlá tráva. Fin se škrábal přes balvany, které dříve lemovaly břeh jezera, snažil se udržet rovnováhu, přestože nohy pod ním podjížděly, a pomáhal si rukama, aby neupadl. Brodil se bahnem a slizem, které mu občas sahaly až po kolena, našlapoval z kamene na kámen, dál a dál přes rozlehlou prohlubeň, dolů do srdce bývalého jezera.

Už byl skoro u letadla, když se otočil a zjistil, že ho Piskoř o pár metrů za ním následuje. Zastavil se, těžce oddechoval. Skoro minutu jen hleděli jeden na druhého. Pak Finův pohled sklouzl za Piskoře přes vrstvy rašeliny a kamene připomínající podrobnou mapu až k místu, kde býval břeh. Kdyby tu jezero ještě bylo, stáli by touhle dobou patnáct metrů pod vodou. Otočil se a vydal se překonat těch pár metrů, které zbývaly k letadlu.

Spočívalo jen mírně nakloněné mezi skalkami a balvany na dně jezera, skoro jako by ho tam umístila pečlivá boží ruka. Fin vedle sebe zaslechl Piskořovo oddychování. „Víš, co je zvláštní?“ oslovil ho.

„Co?“ Z tónu Piskořova hlasu se nezdálo, že by se to toužil dozvědět.

„Není vůbec poškozené.“

„A co má být?“

„No... kdyby se letadlo do jezera zřítilo, bylo by úplně na šrot, nemyslíš?“

Piskoř neodpověděl.

„Vždyť se na něj podívej. Ani promáčkly plech. Okna netknou. Čelní sklo nemá jedinou prasklinu.“

Fin přešel posledních pár balvanů a vysoukal se na křídlo letadla. „Ani není vidět, že by moc prorezlo. Asi bude z větší části z hliníku.“ Neodvážil se na zrádně kluzkém povrchu křídla postavit, a tak se ke dveřím do kabiny doplazil po čtyřech. Okno zakrývala silná vrstva zeleného slizu a zastírala pohled dovnitř. Fin vzal za kliku a pokusil se dveře otevřít. Ani se nepohnuly.

„Vykašli se na to, Fine,“ zavolal na něj ze zdola Piskoř.

Ale Fin byl neoblomný. „Polez nahoru a pomoz mi.“

Piskoř se ani nepohnul.

„Vždyť je uvnitř Roddy, krucinál!“

„Já ho nechci vidět, Fine. Bylo by to jako zneuctít hrob.“

Fin jen zavrtěl hlavou a otočil se zpátky ke dveřím. Zapřel se nohama o trup letadla a vši silou zabral za kliku. Náhle s hlasitým zařinčením podobným zvuku trhajícího se kovu povolily a Fin upadl zády na křídlo. Vnitřní prostor pilotní kabiny zaplavilo denní světlo. Poprvé po sedmnácti letech. Fin se s námahou zvedl na kolena. Zachytil se rámu dveří, přitáhl se za něj a nahlédl dovnitř. Za sebou uslyšel, jak se Piskoř vyšvihl na křídlo, ale neotočil se. Pohled, který se mu naskytl, byl děsivý, a čich zasáhl pach jako z rozkládající se ryby.

Pod čelním sklem se klenula palubní deska se spoustou stupnic a měřičů. Sklíčka pokrývalo bláto a vnitřní číselníky zbarvila voda a řasy. Místo pro cestujícího či druhého pilota blíž ke dveřím bylo prázdné. Mezi sedadly byla ještě vidět červená, černá a modrá páka regulátoru plynu v neutrální poloze.

K sedadlu pilota dál ode dveří zůstávaly bezpečnostními pásy připoutány ostatky člověka. Čas, voda a bakterie pozřely téměř všechny měkké tkáně a kostru držely pohromadě jen vybělené zbytky šlach a tuhých vazů, které se v chladné vodě dosud nestihly rozložit. Jeho kožená bunda byla téměř dokonale zachovaná. Džíny, i když vybledlé, také. Stejně jako tenisky, přestože Fin viděl, že guma zpuchřela a boty se odchlíply od toho, co zbývalo z nohou.

Hrtan, uši a nos ztratily svou strukturu a odkryly tak lebku. Na zbytcích měkké tkáně viselo jen pár pramenů vlasů.

To všechno by stačilo, aby oba staří přátelé, kteří si pamatovali Roddyho s jeho světlými bohatými kudrnami — mladého, talentovaného, neustále v pohybu —, byli v šoku. Nejvíc je však znepokojil pohled na strašlivé zranění na pravé straně obličeje a v týlu lebky. Zdálo se, že polovina čelisti zcela chybí, a bylo vidět řadu zažloutlých, polámaných zubů. Lícni kost a horní část hlavy byly rozdrčené k nepoznání.

„Ježíšikriste,“ vydechl Piskoř jméno boží nadarmo.

Vstřebat scénu odhalenou za otevřenými dveřmi trvalo jen pár vteřin a Fin téměř okamžitě bezděčně couvl a hlavou vrazil Piskořovi do ramene. Prudce zabouchl dveře, opřel se o ně zády a svezl se po nich do sedu. Piskoř si přidržel a vyřeštěným očima zíral na Fina.

„Měl jsi pravdu,“ ozval se Fin. „Neměli jsme to otvírat.“ Pohlédl Piskořovi do tváře. Byla tak bleďá, že na ní vystoupily drobné jizvičky, kterých si Fin dosud nikdy nevšiml; nejspíš památka na neštovice v dětství. „Ale ne proto, že bychom tím zneuctili hrob, Piskoři.“

Piskoř se zamračil. „A proč teda?“

„Protože poškozujeme důkazy o zločinu.“

Piskoř na něj několik dlouhých okamžiků hleděl temnými očima zastřenými nepochopením. Pak se otočil, slezl z křídla

a zamířil ke břehu. Rozhodnými pohyby vylezl z kráteru a vydal se zpátky k úlům.

„Piskoři!“ zavolal za ním Fin, ale obr se nezastavil a už se neohlédl.

DRUHÁ KAPITOLA

Fin seděl v Gunnově kanceláři a hleděl na rozházené papíry, které jako sněhové závěje pokrývaly psací stůl detektiva seržanta. Venku na Church Street občas produnělo auto a i z téhle dálky slyšel racky kroužící nad trawlery v přístavu. Výhled z okna plnily neutěšené omítnuté domy se špičatými střechami, a tak Fin vstal, aby se mohl lépe rozhlédnout. Řeznictví Macleod & Macleod — nikdo z příbuzenstva. Na rohu charitativní obchod Blythswood Care s ručně psanou cedulkou ve výloze: „Nepřijímáme žádné přebytky z obchodů.“ Indická a thajská restaurace Bangla Spice a Thai Café. Lidé daleko od domova.

Pro ostatní šel život dál, jako by se nic nestalo. A přitom objev Roddyho ostatků v letadle na dně jezera převrátil všechny Finovy vzpomínky naruby a navždy změnil jeho pohled na minulost a na to, jak se všechno událo.

„Sesuv rašeliny vypadá jako celkem správná teorie. Váš přítel Piskoř se vyzná.“

Fin se otočil na Gunna, který právě vcházel do místnosti se štosem papírů v rukou. Jeho kulatý obličej, nad nímž se černé vlasy srůstaly do špičky, byl dokonale oholený a růžová pleť se leskla, potom co si na ni naněs adstringentní a silně parfémovanou vodu po holení. „Není moc věcí, které by Piskoř

nevěděl.“ A v duchu uvažoval, co ze svého vědění si teď Piskoř asi nechává pro sebe.

„U Morsgailu opravdu zmizelo jezero. A na začátku devadesátých let zjevně došlo k rozsáhlým sesuvům rašeliny na strmých severních svazích Barry a Vatersay. Takže to není žádný neznámý fenomén.“ Nechal své papíry dopadnout na stůl jako další příval sněhu a vzdychl. „S rodinou zesnulého jsem ale moc dobře nepochodil.“

Fin tak docela nevěděl proč, ale když ho slyšel o Roddym mluvit jako o „zesnulém“, téměř ho to zabořilo. A přitom byl mrtvý už sedmnáct let. Nejtalentovanější a nejúspěšnější hvězda keltského rocku své generace uhasla na vrcholu sil.

„Otec zemřel před pěti lety, matka loni, na geriatrici v Inverness. Sourozence nemá. Nějaké vzdálenější příbuzné ovšem asi mít musí, protože dům v Uigu někdo prodal. Asi by chvíli trvalo je dohledat.“ Gunn si rukou pročísl natužené vlasy a pak si ji mimoděk utřel do kalhot. „Touhle dobou už v Edinburghu nasedá na letadlo váš kamarád, profesor Wilson.“

„Angus?“

Gunn přikývl. Na své jediné setkání s jízlivým patologem nevzpomínal rád. „Chce si tělo prohlédnout *in situ* a my to necháme celé nafotit.“ Zamyšleně si mnul bradu. „Budou toho plné noviny, pane Macleode. Reportéři se začnou slétat jako supi. A šarže taky. Z Inverness. Nepřekvapilo by mě, kdyby přijeli ti nejvyšší. Náramně rádi se předvádějí před kamerou a dívají se na svoje vykrmené obličejce v televizi.“ Odmlčel se, pak se otočil a zavřel dveře. „Povězte mi, pane Macleode, proč si myslíte, že Roddyho někdo zavraždil?“

„To bych si raději nechal pro sebe, Georgi. Nechci vás ovlivňovat v interpretaci při ohledání místa nálezu. Měl byste si raději udělat vlastní úsudek.“

„Chápu.“ Gunn klesl na svou otočnou židli a obrátil se na ní k Finovi. „A vůbec, co jste, k čertu, s Piskořem Macaskillem tam nahoře v bouři vlastně pohledávali, pane Macleode?“

„To by bylo dlouhé vyprávění, Georgi.“

Gunn si založil ruce za hlavou a propletl prsty. „Inu... než dorazí patolog, máme spoustu času.“ Nechal svou větu viset ve vzduchu. Fin byl na tahu. Vtom si uvědomil, že uplynulo sotva pár dní od chvíle, kdy ho osud po tolika letech opět svedl dohromady s Piskořem. A přitom mu to už teď připadalo jako celá věčnost.

TŘETÍ KAPITOLA

I

Nastalo babí léto. Nepřetržité období tepla bez dešťů, které vydrželo až dlouho do září. Něco takového se tady, na severním výběžku Vnějších Hebrid, nestávalo často. Ostrov Lewis, nejseverozápadnější výspa Evropy, byl dohněda sežehlý měsíci letního žáru a týdny nezvyklého sucha. A krásné počasí trvalo i nadále.

Cesta z Ness po západním pobřeží na Uig zabrala Finovi téměř dvě hodiny. Už daleko na severu u Siadaru viděl, jak se na jihozápadě směrem k Harrisu zvedají hory, zachmuřený fialový hřeben rýsující se proti vybledle modrému nebi. Jediné místo na obzoru, kde se ještě držely mraky. Nijak hrozné, jen tam tak visely a ovíjely se kolem vrcholků hor. Krajíně, kde i vřes už ztratil všechnu barvu, propůjčovaly zlatavý nádech žluté kvítky mochny, která vyrůstala mezi kapradím. Drobné okvětní lístky se komíhaly v silícím větru od oceánu, jenž s sebou nesl vůni moře a závan vzdálené zimy.

První den jeho nového života. Fin přemítal o tom, jak velká změna se s ním za méně než osmnáct měsíců udála. Na jejich začátku byl ženatý, měl syna, svůj život v Edinburghu, místo vyšetřovatele u divize A kriminální policie. Z toho mu nezbylo nic. Vrátil se do lůna, na rodný ostrov. Nevěděl však vlastně proč. Snad aby našel toho, kým kdysi býval. S jistotou

věděl jen tolik, že ta změna je nevratná. Začala dnem, kdy na jedné z edinburských ulic připravil jeho synka o život řidič, který měl zastavit, a nezastavil.

Objel výběžek Loch Ròg Beag a zahrnul se svým zabláceným suzuki s pohonem na čtyři kola z úzké asfaltky na rozbitou šterkovou cestu, na níž chyběly rozšířené úseky, kde se auta mohla míjet. Projel kolem stádečka skotského náhorního skotu s dlouhými zahnutými rohy a chundelatou hnědou srstí a pokračoval proti proudu řeky až k malému jezírku. V úkrytu úzlabiny mezi kopci tu překvapivě rostly stromy a v jejich stínu se ukrývala lovecká chata Suaineabhal Lodge.

Bylo to už dávno, co Fin viděl Kennyho Johna Macleana naposledy. Velký Kenny odjel z ostrova současně s ostatními. Jeho život však nabral úplně jiný směr. Dnes žil ve staré pachtýřské chalupě na druhé straně cesty naproti lovecké chatě. Rozšířil ji a zmodernizoval. Ze stodoly s plechovou střechou se se štěkotem vyřítila smečka psů a hnala se k Finovi, který zrovna zastavil na parkovišti. Lovecká chata byla původně farmářskou usedlostí, a když sir John Wooldridge zakoupil hospodářství Red River, nechal budovu zezadu a zboku rozšířit a k průčelí přistavět prosklenou terasu s výhledem na jezero. Na rozdíl od Cracabhal Lodge u jezera Tamnabhaigh, kde se mohlo v lovecké a rybářské sezoně ubytovat více než dvacet lidí, nabízela chata Suaineabhal jen pár pokojů vyhrazených výlučně pro rybáře. Pyšnila se však veřejným barem, který se v tuhle roční dobu každý večer zaplnil rybáři, jejich průvodci i místními, kteří sem zašli na pivo nebo na skleničku.

Toho rána tu nebylo živé duše, až na Kennyho, který dlouhými kroky rázoval k bráně. Okřikl psy a ti se, zastrašení důtkou vůdce smečky, spokojili s tím, že Fina jen tiše zvědavě očíhávali. Vdechovali neznámé pachy a kolem nich dopadaly flíčky slunečního svitu jako déšť. Kennyho nohy vězely

v zelených loveckých holínkách a khaki kalhotách a přes zelený vojenský svetr s vyztuženými rameny a lokty měl navlečenou vestu se spoustou kapes. Než došel k Finovi, smekl placatou čepici, pod níž se objevilo bělající rezavé chmýří ostříhané nakrátko. Napřáhl mohutnou mozolnatou pracku a vřele stíkl Finovi pravici.

„Je to už setsakramentsky dávno, Fine.“ Ačkoli Kenny po většinu dne nejspíš mluvil anglicky, při rozhovoru s Finem bezděčně přešel do gaelštiny. Byla to řeč jejich dětství, která jim oběma přicházela na jazyk sama od sebe jako první.

„Rád tě vidím, Kenny,“ pozdravil ho Fin a myslel to upřímně.

Chvíli se jeden na druhého dívali a hodnotili změny, které zanechaly roky. Pěticentimetrová jizva podél Kennyho levé lícní kosti, památka na nějaký úraz v dětství, při němž málem přišel o oko, s léty vybledla. Kenny byl vždycky pořizek, mohutností Fina zdaleka předčil. Za tu dobu však zmohutněl takřikajíc do všech směrů. Vypadal také starší než Fin. Na druhou stranu, Kenny vždycky býval spíš starosvětský typ, uhnětený z venkovského těsta. Žádný intelektuál, ale dost bystrý na to, aby se dostal na zemědělskou školu v Inverness. Nakonec se vrátil na ostrov, kde se stal správcem hospodářství, na němž vyrůstal.

I když Fin nebyl zrovna malý, zachoval si svou chlapeckou postavu a světlé kudrny měl dosud husté. Zelené oči upíral na svého dávného kamaráda ze školy, v jehož temnějším pohledu si všiml jakési skryté ostražitosti.

„Slyšel jsem, že ses vrátil k Marsaili. Prý u ní bydlíš.“

Fin přikývl. „Alespoň dokud neopravím domek po rodičích.“

„A povídá se, že ten její kluk je tvůj, a ne Artairův.“

„Vážně?“

„Tak jsem to alespoň slyšel já.“

„Mně se zdá, že slyšíš vážně ledacos.“

Kenny se zazubil. „Já mám uši nastražený.“

Fin se také usmál. „Pozor na to, Kenny, aby ti do nich něco nevletělo. To bys pak třeba už tak dobře neslyšel.“

Kenny si odfrkl. „Tys vždycky chytračil, Macleode.“ Zaváhal a jeho úsměv pohasl, jako když slunce zajde za mraky. „Taky jsem slyšel, že jsi přišel o synka.“

Finovy oči potemněly a obklopil je lehký ruměnc. „Slyšel jsi dobře.“ Dlouhá pauza dávala jasně najevo, že to nemínil rozvádět.

Kenny si nasadil čepici zpátky na hlavu a narazil si ji hluboko do čela, čímž naznačil, že osobní část jejich rozmluvy právě skončila. Také tón jeho hlasu se změnil. „Budu tě muset seznámit s tvými povinnostmi. Jamie už s tebou nejspíš probral ty nejzásadnější body, ale jako většina majitelů pozemků toho o nich moc neví.“

Finovi smysl toho sdělení neunikl. Ačkoli byl Jamie jeho šéf, cítil se Kenny v převaze a teď byl Finovým nadřízeným on. Jejich krátký rozhovor rovného s rovným skončil.

„Kdyby bylo na mně, nevím, jestli bych si tě vybral za šéfa ostrahy, Fine. Neber si to osobně. Určitě jsi byl dobrej polda, ale to tě ještě nekvalifikuje k tomu, abys chytal pytláky. Na druhou stranu, nám dvěma do toho nic není.“

„Možná by ses na tu práci hodil líp ty,“ odpověděl Fin.

„Žádný ‚možná‘, Fine. Ale spravovat víc než padesát tisíc akrů určených pro lov lososa, pstruha mořského i obecného mi už tak zabere všechnen čas.“ Finovi připadalo, že Kenny zní jako leták s reklamou na místní revír. „A ten náš problém není zrovna z nejmenších.“

II

Kennyho Range Rover nadskakoval a rachotil podél řeky po cestě plné výmolů. Okolní krajina se zvedala stále strměji.

Holé, rozeklané svahy s trčícími skalkami zbrázděné úžlabinami se táhly k hornatým vrcholům ztraceným v mracích. Na nich se držely balvany — gigantické úlomky ruly staré čtyři miliardy let. Kenny se letmo otočil na Fina a všiml si pohledu, který upíral do kraje. „Nejstarší hornina na světě,“ vysvětloval. „Tyhle balvany tady po kopcích leží už od poslední doby ledové.“ Ukázal do stínu hory po jejich levici. „Vidíš ty potůčky, jak tečou skálou? Nejdřív tu byly jen pukliny. A když v nich voda zmrzla, led se roztáhnul, až se skála roztrhla, a tyhle obří kusy kamene se zřítily do údolí. Musela to bejt docela podivaná. Ale stejně jsem rád, že jsem u toho nebyl.“

Na větrem zčeřeně hladině nevelkého jezera před nimi se odrážela obloha modrá jako broušené sklo. Kenny zastavil u zeleně natřené boudy z vlnitého plechu, které říkal svačírna. Tady se mohli rybáři a jejich průvodci schovat před nepřízní počasí a sníst si sendvič. Cesta pro auta tady končila. Dál odtud vedla jedna pěšina k vodě a druhá se vinula vzhůru do svahu. Strmě stoupala mezi shluky skalek a brodila křišťálové potoky, kterými by se za normálních okolností touhle dobou valila voda. Z většiny z nich však po týdnech sucha zbývaly pouhé stružky.

Navzdory své zavalité postavě byl Kenny ve výborné formě. Rázoval rychlým tempem vzhůru po pěšině a Fin měl co dělat, aby mu stačil. Stezka se klikatila skalní rozsedlinou, objala prudký jižní skalnatý svah po jejich pravici a pak z ní Kenny odbočil přes téměř vyschlý potok. Vydal se vysokou trávou a vřesem vzhůru k vrcholku po levé straně a dorazil tam s náskokem dobrých několika minut.

Teprve když k němu Fin došel, uvědomil si, jak vysoko Range Roverem a následným pochodem vystoupali. Cítil, jak mu vítr nadouvá bundu, plní ústa a krade vzduch z plic. Stáli na okraji srázu, který skýtal pohled na dechberoucí panorama

sluncem zalité krajiny s vodními plochami. Pod nohama se jim v mihotavé dálce ztrácely odstíny hnědé, bleděmodré, zelené a fialové.

„Loch Suaineabhal,“ oznámil Kenny. Otočil se se zářivým úsměvem k Finovi. „Tady nahoře si připadáš jako bůh.“ Jeho pozornost upoutalo cosi vysoko nad jezerem. „Nebo orel.“ Fin se podíval týmž směrem. „Mezi námi a pozemky na severním Harrisu hnízdí dvaadvacet párů. Nejvyšší hustota výskytu orlů skalních v Evropě.“

Pozorovali, jak se pták nechává unášet termickým prouděním skoro ve stejné výšce s nimi. Letky na okrajích křídel s rozpětím více než dvou metrů měl roztažené, ocas rozevřený do vějíře jako prsty, které ovládají sebemenší pohyb vzduchu. Náhle se prudce spustil k zemi, podobný šípu vystřelenému z oblohy, na okamžik se ztratil v barevné mozaice krajiny pod nimi a pak se zase neočekávaně vynořil a ve smrtících spárech si odnášel jakési drobné zvíře, dávno zbavené života.

„Podívej se tamhle k okraji jezera. Uvidíš tam pár kamennejch domků s plechovou střechou. Jedna koliba a pár stodol. Tam bydlí dva naši hlídači. Autem by ses k nim nedostal. Jenom po svých nebo loďkou. A pěšky to je na den chůze. Bude potřeba, aby ses jim představil.“

„Co jsou zač?“

„Studenti. Přivydělávají si o prázdninách. Ale řeknu ti, že jsou to zatraceně tvrdě vydělaný peníze. Bez tekoucí vody, bez elektřiny. Já o tom vím svoje. Taky jsem si na zemědělce takhle vydělával.“ Pak se otočil k západu a ukázal ke čtyřem vrcholům, které ohraničovaly opačný konec údolí. Mealaisbhal se tyčil vysoko nad ostatními. Nejvyšší vrchol ostrova Lewis. „Na druhý straně u Loch Sanndabhan — na padesátce mapě bys ho našel — jsme v jedný starý boudě měli taky hlídače. Ale zabalili to. Dostali nakládačku, když přistihli pytláky, jak

kladou síťe při ústí Abhainn Bhreanais. Jsou to tři dny. Na to místo nemůžu nikoho sehnat.“

„Předpokládám, že jste to ohlásili na policii?“

Kenny se rozesmál a hrud' se mu dmula nelíčeným pobavením. „Samozřejmě. Ale jak sám dobře víš, tak nám to fakt náramně pomůže.“ Jeho žoviálnost byla rázem tatam, jako by někdo zmáčkl vypínač. „Ty bestie jdou za kšeftem. Točí se v tom velký prachy, Fine. Cena za divokýho lososa je na pevnině a v Evropě, ostatně i na Dálným východě astronomická. Část úlovku se prej udí, než se pošle dál. Za to zkásnou ještě víc. Přehradí síťema ústí řek a pochytají stovky ryb, grázlové. Populace ryb je na minimu a to je pro naši živnost katastrofa. Jsou tu zástupy podnikatelů, co jsou ochotný vysolit tisíce, aby si mohli zalovit v našich řekách. Ale sotva, když v nich nebude ani mřenka!“

Vykočil rozhodnými kroky k okraji jižního svahu. V dálce za vrcholem Cracabhalu viděli na břehu jezera Tamnabhaigh velkou loveckou chatu. „Staráme se tu o řeky a jezera, aby se ryby dostaly proti proudu, mohly naklást jikry a udržela se jejich populace. Ale ty svině neznaj při lovu míru. Do deseti let tu nezbude ani ploutev.“ Otočil se k Finovi s temným odhodláním v očích. „Musíme je zastavit.“

„Nemáš představu, kdo za tím stojí?“

Kenny zachmuřeně zavrtěl hlavou. „Kdybych měl, tak ti povídám, že by tady na ostrově bylo rázem o pár zpřeráženějších hnátů víc. Musíme je chytit při činu. Když Jamieho otec na jaře dostal mrtvici, převzal po něm syn chod hospodářství a je ochotnej udělat skoro cokoli, aby jim zatnul tipec. A proto jsi tady.“ V pohledu, který zalétl k Finovi, se jasně zračily jeho výhrady. „Ale bude lepší, když se zapracuješ pozvolna a začneš s nějakým měkkým cílem.“

„Co tím myslíš?“ zamračil se udiveně Fin.

Do Kennyho tváře se málem vrátil úsměv. „Piskoře,“ odpověděl.

„Johna Anguse?“

Když si Kenny všiml, jak to Fina vyvedlo z míry, uchechtl se. „Přesně tak. Toho kašpara.“

Fin Piskoře neviděl od dob, kdy opustil ostrov. Býval nejchytřejší z jejich ročníku na Nicolsonu. Ostatně možná ze všech ročníků. IQ měl tak vysoké, že už se téměř nedalo změřit. Piskoř by býval mohl jít, na kteroukoli univerzitu by se mu zachtělo. A přesto se jako jediný z nich rozhodl zůstat.

„Piskoř se spolčil s pytláky?“

Teď už se Kenny rozesmál na celé kolo. „Kristapána, co tě nemá! Kdepak. Piskoř Macaskill na peníze kašle. Pytláci už roky. Vždyť to víš. Vysokou, zajíce, lososy, pstruhy. Ale jenom pro vlastní žaludek. Já osobně nad tím vždycky přivíral oko, ale Jamie... ten se na to holt dívá jinak.“

Fin zavrtěl hlavou. „Mně to připadá jako ztráta času.“

„Možná. Ale ten pitomec Jamieho pěkně vytočil.“

„Co se stalo?“

„Je to pár tejdňů, co ho Jamie načapal, jak rybaří u jezera Rangabhat. Za bílýho dne. Drzost k neuvěření. A když se ho Jamie zeptal, co si to dovoluje, a pokusil se tomu udělat přítrž, vysloužil si pár pěkně šťavnatejších slov a kopanec do zadku k tomu.“ Kenny se zazubil. „To bych docela chtěl vidět.“ Úsměv pohasl. „Smůla ovšem je, že Jamie je pro Piskoře pan domácí a hledá sebemenší důvod, aby ho mohl vyhodit z jeho pronajímanýho pozemku.“

„Mám dojem, že se Jamie bude divit, až zjistí, že Piskoře chrání pachtovní zákon.“

„Ne, když neplatí nájem. A Piskoř ho neplatí už léta. Starýmu siru Johnovi to bylo fuk, ale pro Jamieho je to dokonalá záminka. A jelikož Piskořovi pronajímá i domek...“ Kenny vtáhl

z krku do úst hlen a plivl do větru. „Upřímně řečeno, jenom mě to zdržuje. Vy dva jste k sobě měli vždycky blízko. Třeba bys mu mohl nenápadně domluvit. A pak bychom se mohli pustit do pořádný práce.“

III

Piskořovo hospodářství leželo stranou silnice nedaleko ardroilského hřbitova. Strmě stoupající proužek země, který se táhl k opravenému černému domu, tak typickému pro tento kraj, s výhledem na duny a do daleka se táhnoucí písky uigské pláže. V nižší části svahu se páslo pár ovcí a o něco blíž k domu někdo obnovil staré plužiny — řádky zorané půdy zúrodněné vrstvami mořských řas nasekaných na skalkách a dovlečených sem nahoru. Rostly v nich brambory.

V mládí tu Fin býval často. Sedávali s Piskořem na kopci, schovávali se před panem Macaskillem, kouřili, bavili se o holkách a celý ten výhled považovali za samozřejmost. Teprve léta života ve městě Fina naučila, jaké výsady se jim tehdy dostávalo.

Místo se však změnilo. Po rezivé plechové střeše nebylo ani památky. Vystřídaly ji došky, podle všeho vyrobené podomácku. Z jižní strany střechu pokrývaly solární panely a tvořily s krytinou velmi nesourodou kombinaci. Proti vichřicím, které sem vanuly z Atlantiku, bylo vše zajištěno přehozenou rybářskou sítí zatíženou balvany navázanými na provazech. Finovi připadalo, jako by se vrátil v čase.

Kolem domu se jako nějaké mršiny válely vykuchané pozůstatky tří nebo čtyř starých vozidel, mimo jiné i jednoho traktoru. Metr nebo dva od západního štítu stál stoh schnoucí rašeliny úhledně poskládané do stromečkového vzoru a asi čtyři metry nad střechou rychle rotovaly čepele svépomocí vyrobených větrných generátorů.

Fin nechal auto u silnice a vydal se vzhůru do kopce. U domu nikdo neparkoval. Zaklepal na dveře, a když se nikdo neozval, zvedl petlici a otevřel. Uvnitř ho přivítala tma, protože tradičně malá okénka propouštěla jen nepatrné množství světla. Jak si jeho oči přivykaly, rozeznal Fin nepořádek, který uvnitř vládl. Stará sedací souprava byla usmolená a odřená a prošoupanými dírami v potazích se draly ven žíně. Na stole se válely nástroje a hobliny, které popadaly i na zem. Podél jedné stěny se naskytl bizarní pohled na semknuté šiky vyřezaných dřevěných postav lewiských šachových figurek. Některé z nich byly osm až desetkrát větší než originály.

U protějšího štítu stál komín a na roštu doutnaly zbývající uhlíky. Dům plnila příznačná připálená vůně teplého rašelínového kouře. Když do ní vkročil, jako by padal dolů králičí norou.

Zaslechl za sebou nějaký zvuk. Otočil se a ve dveřích spatřil obrys mohutného muže, který je téměř vyplňoval. Na chvíli zaváhal a pak vstoupil do přísvitů padajícího oknem dovnitř. Teprve teď mu Fin uviděl do tváře. Muž měl velký, široký obličej zarostlý týden neholenými vousy. Dlouhou černou hřívu protkanou prameny stříbrných vlasů silných jako dráty si sčesal z čela zbrázděného hlubokými vráskami. Jeho zašlé modré džíny byly samá záplata a u lemů nohavic roztřepené. Pod bundu z voskovaného plátna si oblékl tlustý černý vlněný svetr. Vysoké boty měl mokré a pokryté rašelinou. Byl cítit až k Finovi.

„Ať mě hrom bací, jestli tohle není náš *Niseach* Fin Macleod!“ zaduněl místností mužův hlas. A k Finovým rozpakům byl valibuk dvěma kroky u něj a objal ho tak, že Finovi vyždímal z plic všechny vzduch. Mohutná zarostlá líce zaškrábala Fina na tváři a pak muž poodstoupil. Držel Fina za rameno na délku paže a upřeně si ho prohlížel. Zvlhlé hnědé oči měl rozšířené

samou radostí nad tím, že vidí svého dávného přítele. „U sta hromů! Kde ses toulal?“

„Daleko.“

Piskoř se zazubil. „Na to jsem přišel taky.“ Zamyšleně se na Fina zadíval. „Cos dělal?“

„Nic moc,“ pokrčil Fin rameny.

Piskořův prst se zabodl do Finových prsou jako rozžhavené železo. „Tys dělal u fízlů. Myslel sis, že to nevím?“

„Tak co se ptáš?“

„Protože jsem to chtěl slyšet z první ruky. Jak tě taková kra- vina mohla napadnout?“

„Já ti nevím, Piskoři. Někde jsem blbě odbočil.“

„To bych řekl. Bejval si chytrej kluk, Fine Macleode. Mohl jsi to, panečku, dotáhnout daleko.“

Fin se významně rozhlédl kolem sebe. „Ne tak daleko, jak bys to býval mohl dotáhnout ty. Premiante. Říkalo se o tobě, že jsi nejchytřejší kluk z naší generace. Mohl ses stát čímkoli. Proč žiješ takhle?“

Bývaly doby, kdy by se Piskoř urazil, začal by nezadržitelně klít a nejspíš by byl i agresivní. Ale místo toho se jen rozesmál. „Jsem přesně tím, kým bejt chci. A takovejch, co by mohli říct totéž, není moc.“ Sundal z ramene plátěný pytel a hodil ho na pohovku. „Můj dům, můj hrad. A já jsem král králů. Viděl jsi ty solární panely na střeše?“ Nečekal na odpověď. „Ty jsem vyrobil sám. I ty větrníky. Vyrábím si tolik elektřiny, kolik potřebuju. Jsem pán slunce a větrů. A vody. Mám vlastní pramen s pitnou vodou. A ohně — i ta rašelina je zadarmo. Stojí to akorát tu práci. Podívej...“

Došel ke dveřím a vykročil ven do větru. Fin ho následoval.

„Pěstuju si i vlastní jídlo. A chovám.“

„Nebo pytláčím.“

Piskoř zpražil Fina pohledem, který se však vmžiku zase projasnil. „Jako jsme to vždycky dělávali. Člověk má právo na plody země, kterou mu dal Bůh. A ten ji dal nám všem, Fine. Nemůžeš si ji s sebou odnést do hrobu, tak jak někoho může napadnout, že ji vlastní, dokud žije?“

„Majitel investuje peníze, čas i lidskou sílu do péče o ryby i zvěř, Piskoři. A byl to člověk, kdo sem pro účely lovu nasadil králíky a zajíce.“

„A když si já tu a tam odnesu rybu nebo vysokou, nevznikne žádná škoda. Dokud se ryby vytírají, je jich v řece spousta. Dokud jsou srnci v říji, tak vždycky na kopci na nějakýho natrečíš. A králíci?“ zašklebil se vesele Piskoř. „Ty se množej jako králíci, no uznej.“ Úsměv pohasl. „Nekradu, Fine. Beru si to, co Bůh dává. A nikomu nic nedlužím.“

Fin se na něj pozorně podíval. „A co nájemné?“ Po mužově tváři přeběhl stín.

„Je k dispozici,“ odpověděl, otočil se ve dveřích a vešel zpátky dovnitř. Strčil při tom do Fina ramenem, jako by byl vzduch. Fin se také otočil, opřel se o zárubeň a hleděl do šera domu.

„Jak přicházíš k penězům, Piskoři?“

Muž k němu byl stále otočený zády, ale Fin cítil, že už není tak sebejistý. „Vydělám si, co potřebuju.“

„Jak?“

Finův starý kamarád se prudce otočil a zabodl do něj pohled. „Do toho se nesar!“ Piskoř, jak ho Fin znával, byl v tu ránu zpátky. Popudlivý a vznětlivý. Téměř okamžitě však jeho vztek opadl a Fin viděl, jak jeho napětí povolilo. „Sbírám na pláži naplaveniny, když to musíš vědět. Suchý, vybělený dřevo. A vyřezávám z něj lewiský šachový figurky pro turisty.“

Pohodil hlavou směrem k řadě obřích figurek u zdi. A pak se znovu zasmál.

„Pamatuješ, Fine, jak jsme se ve škole učili, že když Malcolm Macleod našel tamhle dole v ohybu uigský pláž ukrytý ty malé válečníky, myslel si, že jsou to duchové nebo elfové a málem se strachy posral? Měl tak v kalhotách, že je štrandopéde odnesl reverendovi z Baile na Cille. Jen si představ, jak by měl nahnáno, kdyby viděl tyhle macky!“ A zvedl jednoho ze střelců na stůl.

Fin vešel do místnosti, aby se podíval zblízka. Piskoř byl očividně mužem nečekaných dovedností. Figura byla nádherně vyřezaná — do posledních detailů přesně vyvedená replika. Záhyby pláště, mitra, pod níž vystupovaly jemné linie vlasů. Originály měřily přibližně sedm až deset centimetrů. Piskořovy figurky byly asi desetkrát větší. Fin nepochyboval, že by Piskoře zaměstnaly dílny v Trondheimu, kde byly podle mínění vědců figurky ve dvanáctém století vyřezány z mrožích klů a velrybích zubů. Jenže, pomyslel si Fin, pracovní doba by mu asi nevyhovovala. Přejel očima řadu figurek rozestavěných u zdi. „Koukám, že na dračku zrovna nejdou.“

„Tyhle byly na zakázku,“ vysvětloval Piskoř. „Sir John Woolridge si je přál na slavnostním dni lewiskejch šachovejch figurek. Víš o tom?“

Fin přikývl. „Slyšel jsem, že přijedou domů. Všech osmasedmdesát figurek.“

„Jo, domů! Na jeden den! Měly by být v Uigu napořád. Jako zvláštní expozice. A ne trčet v muzeu v Edinburghu nebo Londýně. Pak by se na ně třeba někdo přijel podívat a přineslo by to sem nějaký příjem.“ Žuchl do křesla a dlaní si přejížděl po zarostlých tvářích. „Ale to je jedno. Tyhlety si sir John každopádně objednal na nějakou obří šachovnici na pláži. Jeho hospodářství se bude podílet na sponzorování gala dne. Asi čeká, že to bude skvělá reklama.“

Finovy oči přitáhl zlatý kroužek na Piskořově prsteníku. „Nevěděl jsem, že jsi ženatý, Piskoři.“

Piskoře to na chvíli vyvedlo z míry. Přestal si dlaní hladit plnovous a podíval se na svůj snubní prsten. „Ano. Byl. Čas minulý.“ Fin čekal na pokračování. „Seonag MacIennanová. Ve škole jsi ji nejspíš znával. Opustila mě s Velkým Kennym Macleanem. Pamatuješ na něj? Teď je, panečku, správcem na Red River Estate.“ Fin přikývl. „Vzala s sebou i moji holčičku. Aničku.“ Odmlčel se. „Ale dlouho se z toho neradoval, parchant. Seonag dostala rakovinu prsu a umřela.“

Kradmo pohlédl na Fina, ale hned zase očima uhnul, jako by se bál, že v nich Fin spatří nějaké emoce.

„Problém je v tom, že tím pádem dostal podle zákona Annu do péče. *Moji* dceru! S Kennym nemám problém. Je v pohodě. Ale je to moje dítě a měla by být se mnou. Řešíme to u soudu.“

„A jak vypadají tvoje vyhlídky?“

Piskoř se posmutněle usmál. „Dost bledě. Vždyť se rozhlídni kolem sebe.“ Pokrčil rameny. „Jasně. Mohl bych jít do sebe a to by možná mělo trochu vliv. Ale je tu zásadnější problém.“

„Co?“

„Anna. Ta holka mě nenávidí. A s tím toho moc neudělám.“

Fin si všiml bolesti v jeho očích i v zaťaté čelisti, ale Piskoř pohnutí rychle skryl za smích. Prudce vstal a v jeho úsměvu se objevilo nečekané šibalství.

„Ale já si vyřezal svoji tajnou pomstu.“ Vrátil střelce do řady figurek u zdi a vybral jinou. Zvedl ji na stůl. „Berserk. Víš, co to je?“

Fin zavrtěl hlavou.

„Berserkové byli staroseverský bojovníci. Dokázali se dostat do transu a pak v boji necítili strach ani bolest. Nejzřivější z vikinských válečníků. A ti řemeslníci z dvanáctého století vyřezali věž do podoby berserka. Cvoka se šílenejma

vypoulenějma očima, jak se zakusuje do štítu.“ Piskoř zářící nadšením natočil vyřezanou figuru ke světlu. „Dovolil jsem si svoji verzi pojmout trochu volněji. Podívej.“

Fin si sošku pootočil, aby na ni světlo dopadalo v lepším úhlu, a náhle pochopil. Piskoř berserka vyřezal do podoby Velkého Kennyho. Nebylo pochyb. Stejně rysy v plochem obličejí, široká lebka, jizva na levé tváři. Finovi se na rty vkradl nepotlačitelný úsměv. „Ty mizero.“

Místnost naplnil Piskořův řehot. „Nikdo to samosebou nepozná. Ale já to budu vědět. A teď to víš i ty. A možná že až bude gala u konce, dám mu ho darem.“ Podíval se na Fina s náhlou zvědavostí. „Máš děti, Fine?“

„Mám s Marsaili Macdonaldovou syna, o kterém jsem až do loňského roku nevěděl. Pojmenovala ho Fionnlagh.“

Piskoř shlédl k Finově levé ruce. „Takže jsi nebyl ženatej?“

Fin přikývl. „Byl. Asi šestnáct let.“

Piskoř vycítil, že Fin neříká všechno, a pátravě se na něj zadíval. „A děti žádné?“

Finovi o tom bylo vždycky zatěžko mluvit, aniž by to bolelo. Vzdychl. „Měli jsme chlapečka. Umřel.“

Piskoř se mu dlouze díval do očí a Fin téměř zatoužil, aby ho zase objal. I kdyby jen proto, aby tu bolest sdílel a třeba mu od poloviny ulehčil. Ale ani jeden z mužů se nepohnul a Piskoř pak postavil berserka zpátky na podlahu. „No. A co tě vůbec sem do Uigu přivádí? Počítám, že jsi nepřijel jenom proto, abys za mnou zaskočil na návštěvu?“

„Dostal jsem novou práci, Piskoři.“ Na okamžik zaváhal. „Šéf ostrahy na Red River.“

Piskoř po něm šlehl pohledem tak plným pocitu zrady, že Fin téměř ucukl. Trvalo to však jen okamžik. „Takže jsi mě přišel varovat.“

„Zjevně jsi důkladně vytočil pana domácího.“

„Ta mizerná nula Jamie Wooldridge není jeho otec, to ti říkám já. Pamatuju si ho jako děcko, když ho sem jeho táta vozil. Už tehdy to byl nafoukanej fracek.“

„Jenže tenhle ‚nafoukanej fracek‘ teď šéfuje Red River, Piskoři. Jeho otec prý na jaře dostal mrtvici.“

To byla pro Piskoře podle všeho nová informace. Jeho pohled na okamžik zabloudil k šachovým figurkám.

„Má zásadnější problémy s pytláctvím než tebe. Ale tys to dohnal do osobní roviny. A nezapomínej, že je to pronajímatel. Přece nechceš přijít o svůj hrad.“ Fin si zhluboka vzdychl. „A já nechci být ten, kdo tě chytí při pytláčení.“

K Finovu překvapení Piskoř zvrátil hlavu nazad a z jeho zarostlého obličej se vydraly salvy smíchu. „Chytit? Mě? Ty, Fine?“ Opět ho přemohl smích. „Ani za milion let!“

ČTVRTÁ KAPITOLA

Dole pod nimi se mihlo molo u závodu na zpracování ryb v Miabhaigu a nafukovací motorové čluny společnosti Seatrek kotvící v zátocě vypadaly jen jako červené šmouhy. Zatímco vody fjordu Loch Ròg dokázaly do hluboké rozsedliny, které se říkalo Glen Bhaltos, proniknout jen na jejím začátku, úzká asfaltová cesta strží pokračovala rovně dál, lemovaná zelenou, růžovou a hnědou, jež narušovala jen lišejníková šed' ruly prodírající se mezi nimi.

Fin se díval, jak krajinou pod nimi přelétá obrys jejich vrtulníku a zase se ztrácí ve stínech mraků, které ho stíhaly a předháněly. Řev vrtule byl ohlušující. Vpředu se táhly zlaté písky uigské pláže a u nich se tyrkysově mihotal příliv, klamající svou nádherou. I po dlouhém a horkém létě zůstaly vody severního Atlantiku ledově studené.

Na jihu se temně a zlověstně zvedaly hory a vrhaly na krajinu svůj stín. I při pohledu ze vzduchu vévodily celému obzoru.

Fin s Gunnem se tísnili vedle sebe vzadu, zatímco profesor Wilson na předním sedadle si se sluchátky na uších povídal s pilotem. Když přelétli pláž, sundal je a podal je dozadu Finovi. „Chce vědět, kam má letět!“ křikl.

Fin pilota navigoval tím jediným způsobem, kterého byl schopen. Podle silnice pod nimi. Přelétli šterkovnu v Ardroulu

a uhnuli vlevo nad budovy palírny Red River Distillery. Pak se nechali vést cestou vedoucí mezi svahy na jih k chatě Cra-cabhal Lodge. Na ní se po výmolech kodrcal konvoj tří vozidel. Policejní Land Rover, bílá dodávka a sanitka. Tým záchranářů se snažil dostat k místu posledního odpočinku Roddyho letadla co nejbliže. Pak je čekal ještě dlouhý pochod údolím.

Ze vzduchu všechno vypadalo tak odlišně. Ve stínu kopců Tathabhal a Tarain spatřil Fin jezero Raonasgail a vlevo rozpoznal vrch Mealaisbhal. V tu chvíli se naklonil dopředu a ukázal: „Tudy. Tím údolím.“

Pilot stroj prudce naklonil vpravo a klesl s ním. Spatřili balvany velikosti domů rozeseté po dně údolí; pozůstatky po pravěké explozi způsobené ledem. Teď vystupovaly z vody, která zaplavila níže položené oblasti, poté co se spodní jezero vylilo z břehů. Nad ním, za stopou zanechanou obřím slímákem v rašelině, zvolna vysychala černá jáma prázdného jezera. Ze vzduchu vypadala ještě nepatříčňěji. Jako díra po vytrženém zubu.

Letadlo na jeho dně, v místě svého posledního odpočinku mezi kameny působící jako pěst na oko, se zdálo neskutečně titěrné.

Pilot obkroužil jezero a hledal místo k přistání. Nakonec se rozhodl pro poměrně plochou a stabilní římsu nad jezerem, kde Fin s Piskořem předtím našli úkryt před bouří. Dosedli měkce do vysoké trávy a obklopily je rozvaliny dávných kamených příbytků. Když se listy vrtule konečně zastavily, všichni vyskákali ven a shlédli dolů do zející propasti údolí pod nimi.

Schylovalo se k pozdnímu odpolední. Slunce už na obloze pokročilo, lehce se klonilo k západu a neznatelně měnilo úhel a směr stínů v údolí. Přijeli vybaveni. Vysoké boty, brodicí holínky a pevné hole. Fin vedl ostatní touž trasou, kterou toho rána kráčeli s Piskořem. Obezřetně hledali cestu po kame-

nech, které slunce již vysušilo. I rašelina na dně jezera už na povrchu začínala tvořit krustu a pukat.

Tady dole se vzduch ani nepohnul a kolem nich se začala slétat hejna pakomárců. Zamotávali se jim do vlasů, pronikali oblečením a kousali a štípali jako myriády jehel probodávajících jejich kůži. Nijak zvlášť to sice nebolelo, ale bylo to téměř nesnesitelně protivné.

„Kurvafix! To nikoho nenapadlo vzít repelent?“ Profesor Wilson vrhl vražedný pohled na Gunna, jako by za to mohl on. Patologův obličej byl brunátný vzteky i námahou a rozježené vousy z něj trčely jako dráty deroucí se ven z roztřepěného kabelu. Lysé temeno, bílé a kropenaté velkými hnědými pihami, obklopovala kadeřavá gloriola rezavých vlasů. Profesor se dlaněmi plácal po pleši. „Já se z toho poseru!“

Ale jakmile mu Fin pomohl vylézt nahoru na křídlo, patolog na hejna obtížného hmyzu rázem zapomněl. Nález pohltit veškerou jeho pozornost. Těkal očima z místa na místo a vnímal každíčkou, i tu sebenepatrnější podrobnost na letadle. Pak si natáhl latexové rukavice a otevřel dveře pilotní kabiny. Dokonce i on, přivyklý pestré škále posmrtných oděrů, ucouvl před pachem, který je zasáhl téměř jako fyzický úder. V uzavřeném prostoru kokpitu, do něhož celé hodiny pražilo slunce, nabral rozklad na rychlosti a doháněl sedmnáct promarněných let. Zápach byl mnohem horší než ráno, když dveře otevřeli Fin s Piskořem.

„Budeme ho muset odvézt do Stornoway, a to fofrem, nebo přijdeme i o to, co z něj zbylo,“ poznamenal profesor. „Tak jdeme na to, ať to sfoukneme co nejrychleji.“ Opatrně přešel přes střechu kabiny na druhé křídlo a pokusil se otevřít dveře na straně pilota. Byly zaseknuté. Gunn s Finem přilezli za ním a společně se jim je podařilo vypáčit. Pak oba ustoupili, aby patologovi uvolnili přístup k mrtvole.

Byl to strašlivý pohled. Tělo, které z velké části podlehlo rozkladu, bylo dosud celé oblečené. Přírodní vlákna látek ve studené vodě přežila lépe než měkké tkáně mrtvého.

Profesor Wilson mu rozepnul bundu, pod níž se objevilo bílé tričko s nápisem „Grateful Dead“. „Mrtvý je teda celkem určitě, ale o vděčnosti bych tady pochyboval,“ okomentoval profesor jméno rockové skupiny. Vyhrnul tričko a odhalil tvarohovitou bílou hmotu, jež se ještě držela v oblastech trupu, kde bývala tuková tkáň. Profesor hmotu prozkoumal prsty, které se do ní okamžitě zabořily. „Saponifikace,“ konstatoval profesor nevzrušeně. „V oblasti stehen a hýždí to najdeme určitě taky. Ale vnitřní orgány budou už dávno pryč.“

Velice opatrně otočil hlavu mrtvého na stranu a odkryl tak krční obratle. Kostra držela pohromadě jen díky několika zbylým cárům šedobílé tkáně. Patolog vytáhl z náprsní kapsy dlouhý špičatý nástroj a opatrně zadloubal mezi obratli. „Dost porézní a křehké. Zlomí se jako nic a zbývající tkáň je neudrží, až s ním začneme hýbat. Radši mu ty šaty na převoz necháme. Je to nejspíš to jediné, co ho drží pohromadě. Kdyby ta voda byla jen o něco teplejší, našli bychom tu už jenom hromádku kostí.“

Pak obrátil pozornost k lebce.

„Rozsáhlé trauma,“ poznamenal. „Půlka čelisti pryč. Tahle strana mozku musela být úplně na kaši.“

„Byla to příčina smrti?“ zeptal se Fin.

„Těžko říct, Fine. Poškození mohlo klidně vzniknout až po ní. Ale přesto si myslím, že to není špatná hypotéza.“

„Napadá tě, co to způsobilo?“

„Něco tupého. Velkého. Velikosti baseballové pálky, ale řekl bych, že to bylo plošší. Ovšem síla vynaložená ke způsobení takového zranění...“ Vrtěl hlavou.

„Takže to není důsledek letecké havárie?“ ujišťoval se Gunn.

Profesor po něm šlehl pohledem. „Dělá na vás to letadlo snad dojem, že by se zřítilo, detektive seržante?“

Gunn se kradmo podíval na Fina. „Ne, pane profesore. To nedělá.“

„To bych tedy, do prdele, řekl, že nedělá! Nejsem sice expert, ale podle mě se tohle letadlo do jezera nezřítilo. Přistálo na hladině a potopilo se. A jedno je tutovka. Tady náš kamarád ho nepilotoval.“ Rozevřel čelist kovovou sondou. „Kvůli poškození sanice a zubů ho navíc nedokážeme identifikovat podle případných zubařských záznamů.“

„A co DNA?“ zeptal se Fin.

„Nějakou bychom určitě mohli získat z kostí. A zbylo nám i pár vlasů. Ale s čím to porovnat?“

„Jeho rodiče jsou po smrti. Sourozence nemá,“ přispěl k rozhovoru Gunn.

„Takže na bezprostřední rodinnou shodu můžeme zapomenout. A nepředpokládám, že by byl v databázi. Co osobní věci? Hřeben, kartáč, holicí strojek? Cokoli, co by mohlo nést zbytky jeho DNA.“

Gunn zavrtěl hlavou. „Obávám se, že nic nemáme, pane profesore. Rodný dům se po smrti rodičů určitě kompletně vyklízel. A kdoví co se stalo s věcmi pana Mackenzieho z Glasgow.“

Profesor do něj zabodl pohled. „Tak se mi zdá, že jste nám tu dost na dvě věci, detektive seržante.“ Obrátil se zpátky k mrtvole a velice opatrně sáhl do vnitřní kapsy kožené bundy. Milimetr po milimetru z ní vyprostil úplně vyrudlou koženou peněženku. „Možná se budeme muset spolehnout na tohle.“ Otevřel ji. Jestli v ní kdysi bývaly nějaké bankovky, dávno z nich nic nezbylo. Objevila se hrstka drobných a tři kreditní karty na jméno Roderick Mackenzie. Patolog z vnitřního oddílu peněženky vytáhl laminovanou průkazku s Roddyho fotografií.

Členství v jednom glasgowském fitness klubu. Podíval se na Fina. „Znal jsi ho?“

Fin přikývl.

„Asi to bude on, co?“

„Je to on.“ Fin upřeně hleděl na zašlou podobiznu kdysi pohledného mladíka. Světlé kudrnaté vlasy, trochu nesouměrný úsměv. A znovu, stejně jako když předtím Gunn o Roddym mluvil jako o „zesnulém“, pocítil podivný zármutek.

„Takže...“ obrátil se profesor Wilson ke Gunnovi. „Co si o tom myslíte, detektive seržante?“

„Myslím, že byl zavražděn, pane profesore.“

Patolog pokrčil rameny. Výjimečně byl s policistou zajedno. „Není to pochopitelně definitivní závěr, ale řekl bych, že tu je zatraceně vysoká pravděpodobnost, že byl. Co ty na to, Fine?“

„Přesně totéž jsem si pomyslel, hned jak jsem otevřel dveře do kokpitu, Angusi. A zatím jsem tu neviděl nic, co by můj názor změnilo.“

Profesor přikývl. „Tak fajn. Potřebujeme sem dostat záchranáře co nejdřív, nafotit tělo a odvézt ho do Stornoway. Uvidíme, jestli z toho na pitevním stole dokážeme vyvěstit něco dalšího.“

Zatímco se patolog soukal dolů po křídle, Gunn chytil Fina za paži. „Takže on tady nahoře pytláčil, pane Macleode? Ten váš kamarád Piskoř.“

„Ano.“

„V bouři?“

Fin přikývl, ale věděl, že Gunn vycítil jeho vyhýbavost.

„Není to tak jednoduché, Georgi.“

Když šlo o Piskoře, nebylo nikdy nic jednoduché. Finovy myšlenky zalétly k událostem, které se staly před dvěma dny, a on se sám sebe ptal, jak jen mohl být tak bláhový, že na tu návnadu skočil.

PÁTÁ KAPITOLA

I

Když Fin toho večera odjížděl domů od Piskoře, všechny jeho myšlenky se točily kolem něho. Jeho způsobu života. Hrozící výpovědi z nájmu.

Slunce vrhalo prodlužující se stíny do trávy na svahu a u odbočky ke crobostskému kostelu zalétl Finův pohled k faře stojící na vršku nad ním. Auto reverenda Murraye stálo zaparkované pod schody. Přestože byli v názorech na Boha a víru jako pes a kočka, cítil Fin se svým přítelem z dětství hlubokou sounáležitost, a pokaždé když kostel míjel, sdílel cosi z Donaldovy bolesti. A s ní i rozhořčení nad lidskou zbedněností.

Na útesu nad pláží Port of Ness — nejsevernějším přístavem na ostrově — byla v délce asi půl míle roztroušená hrstka domků vesničky Crobost. Bez stromů, vystavená na milost a nemilost větru. Přístav však poničily bouře a dnes ho využívala jen stará loď pro lov krabů. Fin odtud viděl několik loděk. Některé byly vytažené na písek, jiné jemně cukaly za skřípající úvazová lana, zatímco se pohupovaly na vlnách pod ochranou přístavní hráze.

O dobrých sto metrů blíž k přístavu než pozemek Finových rodičů stál Marsailin domek. Hned pod silničkou. Kdysi patřil Artairově rodině, ale jak její ostatní členové, tak i Artair byli